

Yalnızgöz Sanat ve Mimari

YGY

HAYALET EVLER: TÜRK-YAHUDİ MİMARİSİNDEN ÖRNEKLER

MİMARİ + MELEZLİK

Beyaz Arif Akbaş

Yalnizgöz Yayınları
Edirne & 2012

YGY

HAYALET EVLER: Melez Türk-Yahudi Mimarisinden Örnekler

BEYAZ ARİF AKBAŞ

Edirne, 2012

Sanat ve Mimari Dizisi

HAYALET EVLER: MELEZ TÜRK-YAHUDİ MİMARİSİNDEN ÖRNEKLER

|*Yerel Mimari Araştırmaları*|

YAYIN NO: 01

Yazar
Beyaz Arif AKBAŞ

Editör& Kapak tasarımı
Beyaz Arif AKBAŞ

Kapak Edirne Kaleiçi'nde eski bir ev,
Yalnızgöz Kitaplığı Koleksiyonundan (2011)
Pul Resmi, A stamp printed in Ottoman Empire shows empire symbols, circa (1899)
Editorial Credit: IgorGolovniov / Shutterstock.comImage ID: 42510616

Hayalet Evler: Melez Türk-Yahudi Mimarisinden Örnekler / Beyaz Arif Akbaş;– Edirne: Yalnızgöz Yayınları, 2012

135 s: 20x28 cm (Sanat ve Mimari Dizisi; Yayın no: 01)

ISBN 13: 978-1480206502
ISBN 10: 1480206504

1. Yerel Mimari Araştırmaları- Türk Mimarisi, Yahudi Mimarisi, Geleneksel Türk Evi, Melez Mimari, Fotoğraf Sanatı.

Baskı tarihi: Ekim 2012

İletişim
Mail Adresi: *beyazarifakbas@hotmail.com*

“Dünyadaki başka insanların bana dünya hakkında söyledikleri, benim dünya deneyimimin çok küçük ve önemsiz bir kısmıdır.”

(*Ludwig Wittgenstein)*

“Kral olsun, köylü olsun, evinde huzura kavuşan, dünyanın en mutlu insanıdır.”

(H.P. Petain)

“Bilin ki, zaruri olmayan her bina, sahibine bir vebaldir.”

(Hadis-i Şerif)

Beyaz Arif Akbaş, (d.1979 İstanbul) Türk eleştirmen şair/yazar. 2005 yılında Ahmet Yesevi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi. İlk şiirini 1995 yılında yayımladı. 1998-2000 yılları arasında arkadaşlarıyla birlikte Şahdamar dergisini çıkardı. Çeşitli gazetelerde (Radikal, Birgün, Yenişafak, Star) kitap eleştirileri yapmaktadır. 1995 ile 2010 arasında yedi kitabı yayımlandı:

Kayıp Ülke Hakasya/Şiirler(Alaş Orda Yayınları, 1995)

Sevgilim Sibirya (Calameo Yayıncılık, 1997)

Trakya (Art Kitaplar, 2008)

A Special Album of Davetname (Sanat Yazıları, 2002)

Bir Ayşekadın Masalı Kadı Bedrettin (Edirne, 2008)

Sagalassos: City of Fairies (Edirne, 2010)

Aşk Defterleri (Yalnızgöz Yayınları, 2010).

Şiir kitabı için bkz: Amerika Portland Devlet Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü (Portland State Center for Turkish Studies) Ayrıca “Virgül”dergisinde de bir süre yazmıştır.

Başlangıç

Melezleşme, en basit manada katışık-karışık anlamına gelen bir kavramdır. Terim önceleri biyolojide değişik türden hayvan veya bitkiden üremiş (hayvan veya bitki), kırma, azma, hibrit, metis olarak adlandırılan şekilsel formları imgeliyordu. Daha sonraları dilbilimi ve ondokuzuncu yüzyıl başlarında ise ırk teorisindeki anlamıyla kullanılmaya başlanmıştır. Melezlik teorisinin geliştirilmesindeki temel metin Homi Bhabha'nın "The Location of Culture", (Routledge; 1994) 'Kültürün Konumu' isimli çalışmasıdır. Bhabha, bu eserinde Batı tarihinde melezliğin anksiyete bir paradigma olarak ortaya çıkmasından bahseder. Bir kültürel form olarak melezlik sömürge ustaları tarafından kararsızlıkla üretilen bir kavramdır. Melezler çoğu zaman geleneksel ve etnik merkezli toplumlarda dışlanmış, o çok sevilen ifadesiyle söylersek "öteki"leştirilmiştir. Bhabha öncesinde bu anlatı Edward Said tarafından, "Şarkiyatçılık; Batı'nın Şark Anlayışları" ile sömürge ustalarının klişeleri ciddi bir şekilde sorgulanmıştır.

Post-kolonyal dönemde kültürel emperyalizm anlatıları ile ilgili tezini geliştiren Bhabha'nın öncesinde bu melezlik anlayışına yakın bir entelektüel olarak Mihail Bahtin'i sayabiliriz. Bahtin, edebiyat ve felsefe dünyasına, çağrışımları oldukça fazla olan "çokseslilik" kavramını armağan etmiştir. Melezlik konusunda Bahtin dışında; Stuart Hall, Gayatri Spivak ve Paul Gilroy gibi anahtar teorisyenlerin isimlerini zikretmek yerinde olur. Bu yazarların eserleri son dönemde çok kültürlülük konusunda bir farkındalık yaratmayı başarabilmiştir. Jamaika'da bir İngiliz kolonisinde doğan Stuart Hall melez bir toplumun içinde büyümüş olmanın getirdiği tecrübeyle sosyolojide ırksal önyargıları temsil eden örnekler üzerinde durmuştur. Hall için kültür sadece okunarak kazanılan ya da takdir edilen bir şey değildir, kültür aynı zamanda hâkim sistem tarafından özenle kodlanmış ve zaman zaman güç ilişkileri kurmada faydalanılan bir unsur olarak dışladığı topluluklarda potansiyel bir tedirginlik kaynağı olabilen bir şeydir. Gramsci, ise kültürel üretimi teorik olarak, "zorlama" karşıtı olarak "rıza" esasına dayalı bir zemine oturtmaya çalışır. Kültürel kodlardaki hâkim unsurun çeşitliliği diğer bir manada melezliği arttığı oranda bu karşılıklı kabullenme toplumsal uyumu da güçlendirebilecektir.

Melezlik söylemi genelde post-kolonyal dönemde emperyalizm ve milliyetçilikler bağlamında dile getirilen yeni bir eleştirel anlayışın sonucudur. Spivak; başka bir manada; sömürgeciliğin mirası olan bir anlayışla baskın Batı kültürü tarafından dışlanmış olanların kültürel metinlerine odaklanmıştır. Düşünür, Jacques Derrida'nın "De la Grammatologie" deki dekontsrüksiyonist bir çözümleme mekanizmasından hareketle modern toplumun melezleri olan "madun" kesimleri (Örneğin göçmenler, feministler vb.) inceler. O'nun yayımlanan ilginç bir çalışması olan "Post-kolonyal Aklın Eleştirisi" inde; "Batı'daki kimi entelektüeller, Avrupa merkezi düşüncesinin büyük beyinlerinden olan Kant ve Hegel gibi filozofların yeniden üretilen tartışmalarında madunları dışlamak eğilimindedirler" der. Bu noktada Spivak'ın Deleuze ve Foucault gibi düşünürleri bazı konularda reddetmesi anlaşılabilir bir şeydir.

Spivak, madunların haklarının savunulması bağlamında sosyal bir eylem amacıyla “stratejik özcülük” diye bir kavram geliştirmiştir. Örneğin çok farklı beklentilere sahip kadın grupları etkili hareket edebilmek için geçici olarak öncü bir pozisyonu benimseyebilirler.

Anti-özcü bir söylem olarak melezlik teorisinin gelişimine bakıldığında "melezlik tartışmaları"nın akademik düzeyde popülaritesinin arttığını belirtmek gerekir. Ancak özcü düşünce ve uygulamaları (yani ırkçılık) teoride ortadan kaldırmak için melezlik argümanlarını kullanmak yine kaçınılmaz olarak bizi aynı özcü paradigmalara indirgeyebilme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu çekirdek argümanların düşünce dünyasında yerine oturması kültürlerarası geçişkenliğin artmasıyla mümkün olabilir. Günümüzde kullanılan melezlik küreselleşmenin kültürel mantığı içinde yine de ırkçı söylemden daha ileri bir anlayışı temsil etmektedir. Örneğin Amerika, Kanada, vb. neo-subetnik devletler kültürel çeşitliliğin artmasını kan tazelemek olarak görebilmektedir. Her daim gerçekleşen katışım ve karışımlarla daha farklı türler ve yeni melezler ortaya çıkmaktadır. Melez kültürlerin artması; homojenleştirme modernizasyonu ve batılılaşma aracı olarak görülse de bu kavramın muhtevası hızla gelişmektedir.

Entelektüel hayatta Bhabha’nın değeri, Batı’nın kendisini en tepede gören ilerlemeci, aydınlanmacı ve mesiyanik anlayıştan kurtardığı ölçüde daha iyi anlaşılacaktır. Onun çalışmalarında çağdaş metropoldeki göçün kültür siyaseti açısından konsepti geliştirilmiştir. Bu alanda (metropol) sadece orada farklı kültürlerin bir akışı vardır. “Ulus ve Anlatı”da açıkça hiyerarşik tasnife dayalı çok kültürlülük anlayışına karşı çıkmıştır. Melezlik politikaları hem vermek hem almak esaslarına sahip bir şekilde insani bir boyutta sürdürülebilmelidir. Tarihte bu ortak yaşanabilirlik konseptini oluşturabilmiş hem Doğu’da hem de Batı’da birçok kent olmuştur. Farklı kültürlerin karşılıklı müsamaha bağlarını kullanarak özellikle sınır şehirlerindeki (göçmen nüfustaki hareketliliğin çok olması nedeniyle) hibritleşme özelliklerinin canlılığından söz edebiliriz. Örneğin Türkiye’deki Edirne- Hatay gibi kentlerin bir dönem bu tip melez çağrışımlara ve kültürlere sahip olduğunu söylemek mümkündür. Ortak yaşam alanı karşılıklı etkileşimi ve kimi zamanda birleştirici bir sentezi beraberinde getirmiştir. Müzikten, edebiyata, folklordan mimariye kadar çeşitli sanat eserlerinin estetiğinde bu doğal sentezden kaynaklanan melezliği pek ala görmek mümkündür. Edirne, bir kültür imparatorluğu olan Osmanlı döneminde Hıristiyan, Müslüman ve Yahudi gibi pek çok tebaayı bünyesinde barındırabilmiştir.

Hazırlamış olduğumuz bu kitap Edirne Şehri’nin melez dokusuna bir gönderme yapıyor ve bu anlayışıyla kentin “Kaleiçi” diye bilinen semtinde bulunan çoğunlukla sahipsiz evleri resmediyor. Bu evler kayıp giden zamanın harap ediciliğinde her geçen gün yeni bir yangına teslim oluyor. Melez mimari özelliklere sahip ahşap konakların fotoğraflarından oluşan bu albüme ilkin; “Sahipsiz Evler”adı uygun görülse de; kentin bu kesiminde zamanında yaşayan Yahudi ve Hristiyanlar’ın bölgeyi terk etmesini daha iyi çağrıştıracak bir ifade olması açısından “Hayalet Evler: Melez Türk-Yahudi Mimarisinden Örnekler” ismi daha uygun görülmüştür. Kentin zaman içinde sahip olduğu bu melez dokunun kaybolmaya yüz tuttuğu bilinen bir gerçektir. Evlerin yapımında teknik olarak klasik Osmanlı Ahşap işlemeciliği kullanılsa da söz

konusu evler mimari üslupta Türk-Yahudi sivil mimarisinin ortak özelliklerini taşıyan nadide eserlerdir. Bu evler zarif ve estetik bir görünüme sahiptir. Evlere baktığınızda hem geleneksel Türk mimarisinin hem de Musevi, Rum ve Bulgar mimarisinin özelliklerini görebilirsiniz. Çünkü evleri yapan mimarlar, ustalar, çıraklar çoğu zaman birlikte çalışmışlar ve birbirlerinden etkilenmişlerdir. Kaleiçi evleri, farklı inanış ve kültürlerin melezliğinden yansımış bir dünya gibidir.

Şalom Gazetesinde (9 Haziran 2010) yazan Mois Gabay bu evlerden bahsederken "Cumhuriyet Caddesi'ne girdiğinizde sizi Kaleiçi'nin eski Yahudi Evleri karşılardı. 1905 Kaleiçi yangınından sonra yeniden imara açılan Kaleiçi'nde üç azınlığın oturma planı şöyle gerçekleşmişti. Reşadiye Sineması–Cumhuriyet Caddesi'nden Manyas Karakolu arası Yahudilere, Reşadiye ve Balıkpazarı arası Ermeni Cemaati'ne, Balıkpazarı ve Metropolit arası da Rumlara tahsis edilmişti. Ancak son yirmi yıl içerisinde bu binaların büyük bir kısmının yıkılarak yerine yeni apartman daireleri yapıldığını görüyoruz. Günümüzde caddeye girdiğimizde, tek tük kalan Yahudi evlerine rastlıyoruz. Yahudi evlerinin diğer azınlıkların yaşadıkları evlerden farklı olarak tipik özelliği eve Menorayı temsilen yedi basamaklı bir merdivenden çıkılması ile apartman önlerinde de Menorayı temsil eden yedi kollu bir şamdan figürü olarak kendini gösterir. Kimi evlerde İbrani takvimine göre de evin yapılış tarihi yazmakta, hatta bazı evlerde tarihin bulunduğu bölümün izi ve Mezuza izleri de durmaktadır. Edirne'nin yangından evvel kalan evlerinden tek bir örneğini şu an halen Tahtakale semtinde görmekteyiz, bunu da üzerindeki tarihten anlıyoruz. Şu an birçok yıkılan eski tahta ev arasında Osman Tan Erkır gibi bazı duyarlı kişilerin de bu evleri yıkmak yerine tek tük restore edip kazandırmaya çalışması, en azından içimizde bir umut belirtisi oluyor. Dileriz ki şu an halen yıkık durumda veya çökmek üzere olan bu evler de sinagog gibi aslına uygun şekilde restore edilir ve o sokaklar da eski nostaljisine kavuşur." demiştir. Gabay, bu yazısında Edirne'deki Yahudi Evlerine dair gözlemlerini aktarmıştır.

Edirne'nin bu evleri hakkında yazılmış en güzel eserlerden birisi Süheyl Ünver'in "Dr. Rıfat Osman'a göre Edirne evleri ve konakları" isimli kitaptır. Kitapta bu evlerin hususiyetlerinden bahsedilirken hemen hepsinin bir çeşmeye sahip olduğu belirtilmiştir. Süheyl Ünver: "Su şırıltısı bulunmayan ev yok gibidir." der. Dr. Rifat Osman kale içindeki bu evlerdeki çeşmelerden etkilenerek kendisi de bir çeşme tasarlamıştır. Fakat ne yazık ki günümüzde Bedesten Çarşısı yakınlarında bir çınar ağacının altında bulunan bu çeşme akmamaktadır. Carel Bertram'ın Türk Evleri hakkındaki "Imagining the Turkish House: Collective Visions of Home" eserinde çeşmenin Türk evlerinin ruhunu yansıtan bir unsur olduğundan bahseder. Melez mimari özelliklere sahip evlere tüm Balkan ülkelerinde oldukça sık rastlanmaktadır. (S. Ireland, William B. Bechhoefer, The Ottoman house: Amasya, 1996.) Edirne'deki ev konakların karakteristiğinde İstanbul'dan farklı olarak duvarların biraz daha yüksek yapılmasıdır. (Muhtemelen sel baskınları nedeniyle) İkinci üçüncü katlardaki saçaklardaki motifler Edirne evlerinde oldukça çeşitli ve süslüdür. (Sedad Hakkı Eldem, "Türk evi: A-Klasik Türk evi", 1984) Evlerin iç mekânlarında (tavan, yüklük ve köşe dolaplarında) "Edirnekari" denilen boya ile işlemeler vardır. Bu süsleme çeşidinde geometrik ve simetrik şekiller yerine çeşitli çiçek ve bitki motifleri kullanılmıştır. Benzer mimari dekoratif unsurlar Yahudi ve

Hıristiyan evlerinde de kullanılmıştır.

Günümüzde bu semt eski şaşalı günlerini arar gibidir. Geçmişte Müslüman, Yahudi ve Hıristiyan kültürün sentezinden oluşmuş melez dokusu eski önemini ve maddi zenginliğini kaybettiği için zamanın tozlarıyla silikleşmektedir. Günümüzde evlerin kimisinin içinde oturan sakinler, genellikle Edirne inlinin sosyo-ekonomik yönden daha az gelişmiş kesimlerinden (Romanlar vb.) gelmektedir. Aslında “madun” kesime hitap etmesiyle evler manevi yönden hala eski günlerin sıcak atmosferini canlı tutmaktadır. Bu kitap için önceden planlanmış olan “Şiir ve Mimari” ile “Roman ve Mimari” gibi kısımları hayatın günlük saçmalıklarından fırsat bulunup yazılamamıştır. Yine de ileride eğer bir fırsat olursa metne eklenmesi düşünülmektedir. Amacımız; Walter Benjamin’in ifadesiyle; tarihin şiddetli rüzgârının önündeki bir kar tanesi misali erimeden bu hayalet evlerin bir görüntüsünü saklamaktır.

Beyaz Arif Akbaş

EDİRNE; Ekim, 2012

Üç küçük kitap

Orhan Pamuk şaka yollu olarak 'Kara Kitap'ta İbn Arabî'yi "tüm zamanların en büyük varoluşçusu.."diye anmaktadır. Bu zalim nisan ayında yaptığım okumalarım sırasında Derrida üstüne yoğunlaşmıştım. Sufizm ve Derrida arasında kurmaya çalıştığım karmaşık ilişki neticesinde bir kitap dikkatimi çekti. Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Edebiyatı hocası Ian Almond'un; *Sufism and Deconstruction: A Comparative Study of Derrida and Ibn 'Arabi*, (Sufizm ve Yapıbozum: Bir İbn Arabî ve Derrida Karşılaştırma Çalışması) bu konuda yazılmış ilginç bir eser. Ayrıca yeni oryantalistlerden Şerif İslam 'Monthly Rewiev' de Almond'u öven bir tanıtım yazısı yazmıştır. Kitap dilimize çevrilmiş olsa sanıyorum daha da bir ilgi olacaktır. Şerif İslam'a göre; 'teacher' Almond'un amacı böylesine karmaşık karşılaştırmalı bir çalışmaya sufi-mistik bir etiket vererek dikkat çekmek değildir. Aksine onun amacı, farklı sufi söylemle Derridacı hermonitiği harmanlayarak benzerlikleri ortaya koymaktır.

Klasik diyebileceğimiz bir düşünür ile Derrida gibi günümüz bir Fransız felsefe teorisyenin çalışmaları nasıl benzer olabilir? Almond'o göre; doğu terminolojisinden kaynaklanan şifrelere sahip olan Arabî'nin eserleri bir Sufi ezoterizmi (Bir konudaki derin bilgilerin ve sırların ehil olmayanlardan gizlenerek, bir üstad tarafından sadece ehil olanlara inisiyasyon yoluyla öğretilmesidir.) olmaktan ziyade aslında aynı temel felsefik sorunlarla ilgilenir. Arabî'nin metinleri yapıbozum ile tekrar keşfedildiğinde batının tanıdık figürleriyle karşılaşmak mümkündür. Sanıyorum ki 'kelimelerin kalbindeki gizli hikmetler'i yapıbozumla çözümlemeye çalışmakta aslında 'bir'dir. (İkiside nihayetinde yok etmeyi hedefler.) Sufizm ve Yapıbozum farklı gibi duran epistomolojilere gönderme yapsa da 'tafrigh el-mahall' insanı kendisinden kurtarır ve kalp lekelerinden temizlenenerek en safi düşünceleri yansıtır. (taqdis el-kalb) İbn Arabî'nin mükemmel gnostik tecrübesi sonucunda her daim merkezi gerçekte merkezin bir olduğu farkedilince, onun odağı olan insanı karmaşık hale getirmeden anlamak mümkündür. Belirtileri içindeki gerçek olan yapıbozum kalbi farklı bir minvalde tekrar inşa etmek için kabul edebilir. Yapısökümcü ve sufi kendi özgün şekildeki metotları ile bize; 'Tanrı' dediğimiz zaman dediğimiz şeyin Tanrı olmayabileceğini söyler. İki yazar arasındaki bağlantı böylece daha belirgin hale gelir; 'Hakikat' her zaman doğru olmayabilir..

Yine bu nisan ayında baharın hem hüznü hemde neşesiyle Edirne şehrinin sokaklarını dolaşırken bu eski kentin siluetini kirleten yeni yapım beton blokların çirkinliğini düşündüm. Şüphesiz Derrida'nın günümüz batı mimari akımlarına da epey bir katkısı olmuştur. Derrida'nın yarattığı yapıbozumculuk ve tekrar inşa süreci edebiyattan resme, psikolojiye hatta müzik ve mimari gibi disiplinlere de tesir etmeye başlamıştır. Richard Coyne bu konuda "*Mimarlar için Derrida*" diye bir kitap yazmıştır. Yapıbozum yaygın manada dil ve metin ile ilgili olmasına rağmen, bu düşünce; mimari teorisyenler tarafından da uygulanmıştır. Örneğin Paris'teki Parc de la Villette için bir proje üzerinde filozof Jacques Derrida ve mimar Peter Eisenman birlikte çalışmışlardır. Derrida ve Eisenman'ın tasarım sürecini Timeaus'a gelen Platon'un “Chora” metni yönlendiriyordu. Bu pek fazla bilinmeyen çalışma benzersiz ve karşılıklı (felsefe ve mimari) ilişkilerin bir değişim ve dönüşüm süreci olmuştur. Biz de Tanpınar’ın İstanbul'unu yazdığı metinlerden hareketle çirkin duran binaları yıkıma uğratabilir ve Tanpınar estetiğine göre yeniden inşaa edebiliriz. Fakat bu asla eskinin kötü kopyaları olmamalıdır. Mark Wigley, "*The Architecture of Deconstruction: Derrida's Haunt*" isimli çalışmasında 'söylem içinde saklı mimari' diye Türkçeye çevrilebilecek bir durumu ayrıntılarıyla ortaya koyuyor. Bu bana şehrin kendi içine gömülü mimarisi hakkındaki zımni argümanlara sahip metinler hakkında tekrar düşünmemiz gerektiğini hatırlatmıştır. Mimaride bu ilişkiyi keşfetmek bize yeni radikal olanaklar

açacaktır. Bu tip bir yaklaşımla gelenek tekrar binalarımızda hayat bulacaktır. Belki o zaman 'güvercinler' tekrar evlerimize yuva kuracaklardır. Ahmet Haşim'in de dediği gibi; 'güvercinler evlerimizin çirkinliğini bizden daha iyi kavrıyorlar.'

Almanların 'zdf' kanalında bizim edebiyat, sanat ve felsefe tarzı sohbet programlarımıza benzeyen "philosophisches quartett"i hazırlayıp sunan *Peter Sloterdijk* isimli, bazılarınca 'kamu filozofu' diye eleştirilen, bir düşünür vardır.(Sussex'den Arthur Willemse; Sosyal ve Siyasal Düşünce İncelemeleri Dergisi: s.153) Bu iddialara göre; meşhur filozoflar hakkında nispeten hafif kitaplar yazmış oldukça popüler bir düşünürdür Sloterdijk. Derrida ile ilgili yazmış olduğu "*Derrida bir Mısırlı*" Tuğçe Ayteş tarafından çevrilerek okuyucuların beğenisine sunulmuştur. Kitaptaki kısa biyografisinde yazar "...çağımızın yaşayan en önemli filozoflarından sayılmaktadır. (...) Kritik der zynischen Vernunft adlı yapıtıyla Frankfurt-Okulu sonrası eleştirel teorinin Almanya'daki en önemli figürü haline gelmiştir. Din, bilim ve politika arasındaki ilişkiler üzerine 2001'de Habermas ile etkili bir polemik yürütmüştür." (s.1)

Sloterdijk bu eseri yazma sebebini "Merhumun adıyla, sadakate çağrıyla, dünyanın birden daha ağır ve daha adaletsiz hale geldiği duyumuyla ve bu adamın gösterdiklerine karşı minnet hissiyle yalnız kalmıştım. Nihayetinde neydi bu? Muhtemelen şu: Çocukluğa geri dönmeden hayret etmek hâlâ mümkündü. Kendini bilginin zirvesine bir merak nesnesi olarak sunmak. Minnet beni o zamandan beri bırakmadı." ifadeleriyle anlatmaktadır. Kitapta; "Derrida'ya ilişkin, esrik ve yazınsal, hele ki 'hagiografik' okumaları her yerde bulmak konusunda hâlihazırda eksiklik yok." (s.18) denilerek farklı bir mesafeyle bir saygı ifadesi dile getirilmiştir. Yazar bu cümlesiyle Derrida'nın taparcasına kabul edilmesinin tehlikelerine karşı da bizi uyarmaktadır.

Sloterdijk, Luhmann, Freud, Borkenau, Debray, Hegel, Mann vb. düşünürler ile Derrida arasında Mısır kaynaklı sembollerle ilişkiler kurmuştur. Kitaptaki düşünceler kimi eleştirmenlerce eleştirilmiş ve bazı bölümlerde kabataslak bir yaklaşım ve kurulan ilgiler arasında kopukluklar olduğu söylenmiştir. Örneğin Stephanie Rocke göre; kitaptaki söz konusu düşünürler ile Derrida bağlantısı, Sloterdijk'in yüzeysel yaklaşımı yüzünden biraz zayıf görünüyor. Rocke, kitap için "Yazarın Derrida sevgisi, Onu kavrama çabasından daha verimlidir" demiştir. Yine de bazı yönlerden kitap felsefi bağlamda kışkırtıcıdır ve farklı Derrida okumaları yapmak isteyenler için ilginç gelebilir. Durham Unv. den Stuart Elden kitabı: Derrida'ya pek çok şey borçlu olan güçlü Alman Felsefesi'nin bir iltifatı ve teşşekkürü olarak yorumlamış ve oldukça orijinal bulmuştur.

Beyaz Arif Akbaş

EDİRNE; Nisan, 2012

‘Hayalet Evler: Melez Türk-Yahudi Mimarisinden Örnekler’ için bir giriş denemesi: (‘Şiir ve Mimari’ metnine eklenecek.)

YALNIZ BİR ADAMIN DÜŞÜ

İyileşmeyecek hiç benim yaralarım
ve dinmeyecek benim gözyaşlarım.
Bu mermer evin iç kısımlarında ki
cennette hasretinden üşüyen benim,
ben kimim ki geçmişi geri isterim.

Parıltısını ruhumda taşıdığım rüya,
gölgemle geçer taş evlerin içinden.
Gökyüzünde saklı duran bir duman
gördüğün zaman, ufukları kuşatan;
rüyalarımdan geçer dünya ruhuma.

Ellerin unutsa ve eğer kaybolsa ışığın;
soluk, acı veren sesimdir yankılanan.
Bu mermer evin kalbinde bir boşluğun
kasvetli köşelerinde yürümek isterim.
Tonları olmayan renksiz gölgeleri
kökleriyle kavrayan yaşlı bir ağacı
gözlerim kapalı olsa da görmek için
senden uzak bu soğuk evin köşelerine
yalnız adamın düşlerini gömeceğim.

****

FOTOĞRAFLAR

****

BURADA
TRAKYA KALKINMA AJANSI'NIN
2011 YILI İKTİSADİ KALKINMA MALİ DESTEK
PROGRAMI KAPSAMINDA
"KÜLTÜREL DEĞERLERİ EKONOMİK VE
SOSYAL HAYATA KAZANDIRIYORUZ"
İSİMLİ PROJESİ YÜRÜTÜLMEKTEDİR

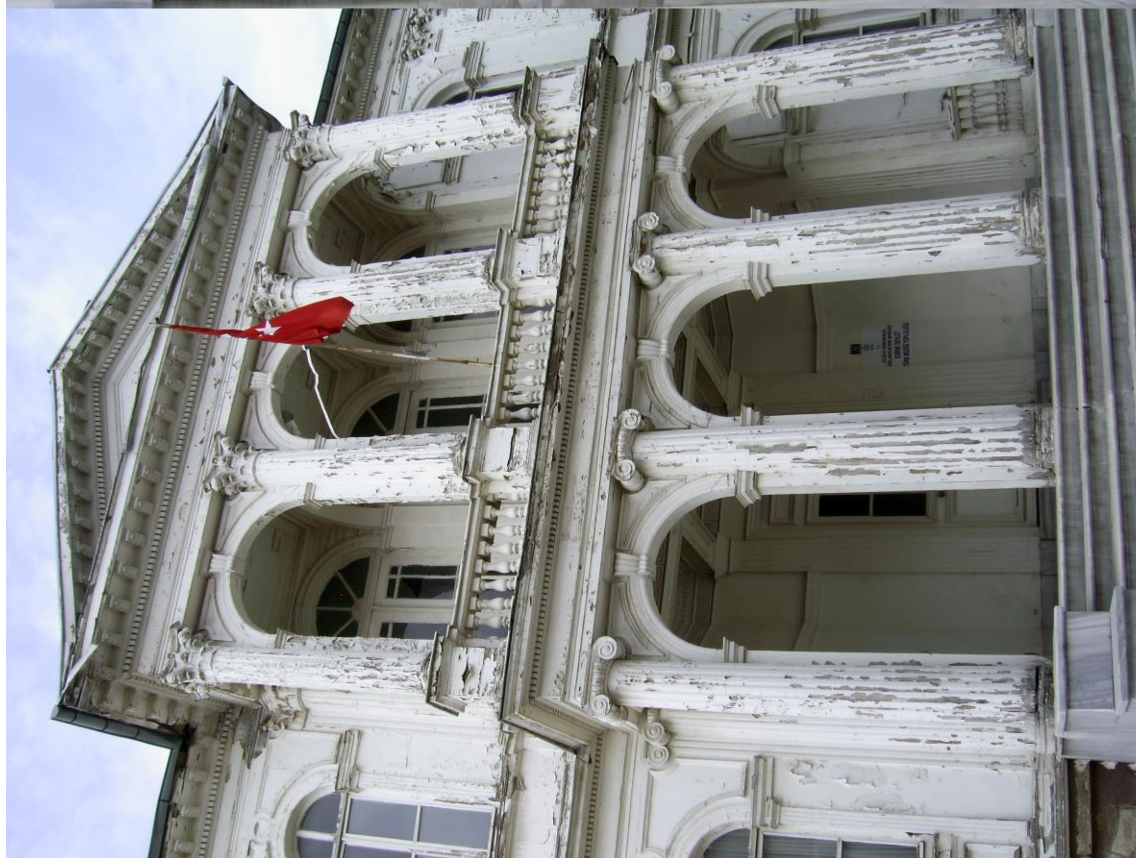

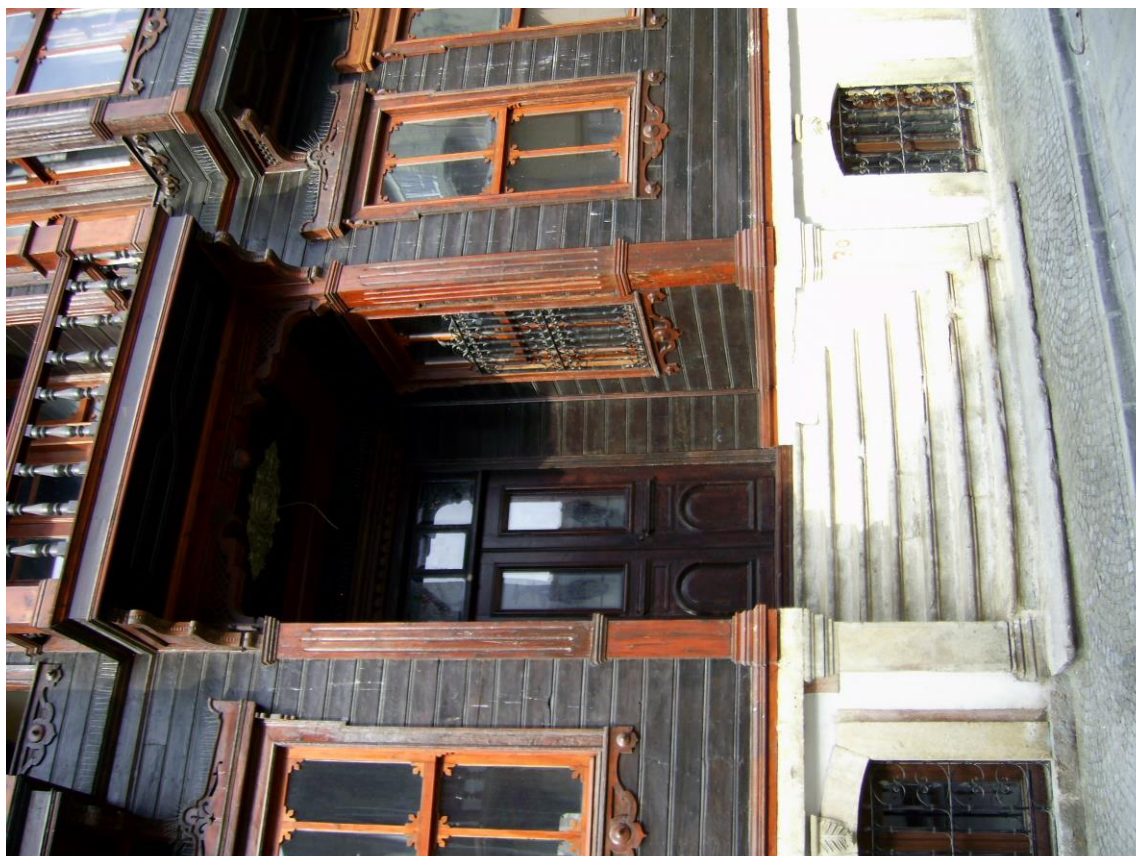

ŞEHİT ASIM
İLKÖĞRETİM OKULU
T.C.
EDİRNE VALİLİĞİ
ŞEHİT ASIM
İLKÖĞRETİM OKULU.

KIBRIS
BAYAN KUAFÖRÜ

EKIN

İZMİR Cadde

Kalbim Seninle
Z4D4K

EFES
EFES

HİZMETLERİ
TEL:0284 212 52 22
GSM:0543 620 77 77

FOTOKOPİ
FAX
EDİRNE HABER
GAZETESİ
Tel: 212 04 43 - 212 04 48